

Az európai festészet nagy mesterei

Corvina Kiadó, 2004

Talán nem is igazán létezik több olyan eleme az európai kultúrának, amelynek csak fényei vannak, és árnyoldala nincs, mint a festészet és a szobrászat. Az európai szellemiség megszületését is igen jelentős mértékben ezek a művészetek segítették – mellettük természetesen az építőművészet is –, hiszen jórészt ezek közvetítették az eszméket az olvasni nem tudó emberek nagy táborához. Szerencsénkre, mind a hatalom birtokosainak okosabb része, mind pedig a működtetésének technikusai korán felismerték, hogy a tömegkommunikáció eszközeinek olyan módon, olyan formanyelvvel kell tudniuk közvetíteni az üzeneteket az írástudatlanokhoz, amely megragadja az embereket – ezért fordultak a művészetekhez.

Ez a témájához méltóan és a kiadójától megszokottan elegáns kiállítású kötet az európai festészet hat évszázadának legkiemelkedőbb alkotóit mutatja be, gyönyörű és kitűnő minőségű képek gazdag sorával. Hála e kultúra, és benne e művészeti ág nagyszerű gazdagságának, egy ilyen kötet „csupán” seregszemléje, káprázatosan szép és sokszínű panteonja lehet a legfényesebb állócsillagoknak. Még így is, egy-egy művész bemutatására itt nem juthat több, mint életrajzának rövid-

ke vázlata, és egy-két alkotásának kisebb elemzésekkel, részletek kinagyításával kísért megjelenítése. Persze így mindegyikükénél bennünk marad a hiányérzet, hogy többet megtudjunk róluk, és főként sokkal többet is lássunk tőlük, de ez egyben jó is, hiszen kedvcsináló a további ismerkedésre.

„Az itt felsorakoztatott művészek nagyságának kikezdetlen bizonyítéka, hogy sem az idő múlása, sem az ízlések és értékrendek sokszoros, és nemegyszer gyökeres változásai nem gyengítették alkotásaik esztétikai értékét, vonzerejét.”

Az itt felsorakoztatott művészek nagyságának kikezdetlen bizonyítéka, hogy sem az idő múlása, sem az ízlések és értékrendek sokszoros, és nemegyszer gyökeres változásai nem gyengítették alkotásaik esztétikai értékét, vonzerejét. Szó szerint ékesen mutatkozik meg ez ennek a kötetnek az anyagában is. Igaz ez úgy is, ahogy visszafelé haladunk a korokban, de ahhoz sem férhet a legcsekélyebb kétség, hogy az időben itt hozzánk legközelebb esőket is örökre a legnagyobbak között fogják becsülni.

A válogatás a 14. századdal, azaz a Nagy Újjászületés, a rene-

szánsz hajnalát hozó alkotókkal kezdődik, és a 19. századdal zárul. Az első nevek a sorban Duccio di Buoninsegna, akit az Encyclopaedia Britannica a középkori itáliai festészet egyik legnagyobbikának mond, valamint Giotto, a Britannica szerint a 14. sz. legfontosabb itáliai festője. A korszakokon, országokon, stílusokon, iskolákon átívelő

utazás Renoir-ral, Cézanne-nal, Gauguin-nel, Seurat-val és Toulouse-Lautrec-kel zárul. Valójában említenünk, sőt méltatnunk kellene a kötet mindegyik szereplőjét és minden itt szereplő művet – a találkozás velük kedves lesz híveiknek, és örömteli nagy felfedezés azoknak, akik még nem ismerik őket. Európa egyik legszebb arcát mutatja itt. Akit pedig az európai szellemiség formálódása érdekel, abból is sokat megláthat e remekművek tartalmában, üzeneteiben, kifejezőmódjában.

Osman Péter